

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Slopad kontrolluppgifts- skyldighet om tillgångar och skulder, m.m.

April 2008

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.....	11
3	Bakgrund	12
3.1	Proposition 2007/08:26 Slopad förmögenhetsskatt m.m.	12
3.2	Regelförenkling.....	12
4	Huvuddragen i förmögenhetsbeskattningen och kontrolluppgiftsskyldigheten	13
4.1	Huvuddragen i förmögenhetsbeskattningen.....	13
4.2	Huvuddragen i kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder.....	13
5	Överväganden och förslag	14
5.1	Kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder.....	14
5.2	Värdering av tillgångar och skulder.....	15
5.3	Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet	16
6	Konsekvensanalyser	18
6.1	Förslaget om slopad kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder.....	18
6.1.1	Offentligfinansiella effekter	18
6.1.2	Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolar	18
6.1.3	Effekter för företag och enskilda m.m.....	18
6.1.4	Fördelnings- och jämställdhetsanalys	19
6.2	Förslaget om ändring av innehållet i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet.....	19
6.2.1	Offentligfinansiella effekter	19
6.2.2	Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolar	19
6.2.3	Effekter för företag och enskilda m.m.....	19
6.2.4	Fördelnings- och jämställdhetsanalys	20
7	Författningskommentarer	20
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	20
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.....	22

1 Sammanfattning

Förmögenhetsskatten har avskaffats helt från och med den 1 januari 2007. I promemorian lämnas förslag på vilka kontrolluppgiftsskyldigheter om tillgångar och skulder som bör slopas till följd av att förmögenhetsskatten avskaffats. Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om skulder, fordringsrätter, innehav av delägarätter och om livförsäkringar bör slopas. Detsamma bör gälla kontrolluppgifter om innehav av elcertifikat och utsläppsrätter samt andelar i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag.

Vidare föreslås en ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret med anledning av att förmögenhetsskatten avskaffats.

Av regelförenklingskäl lämnas dessutom förslag på en ändring rörande kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet.

Slutligen föreslås en ändring i bestämmelsen som reglerar när kontrolluppgifter inte behöver lämnas om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter¹

dels att 8 kap. 3 och 9 §§, 9 kap. 3 och 5 §§, 11 kap. 1, 1 a, 8, 12 och 14 §§ samt 14 kap. 13 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 14 kap. 13 § ska utgå,

dels att 3 kap. 10 §, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1, 2, 4–8, 10 och 12 §§, 9 kap. 1, 4 och 6 §§, 11 kap. 8 a §, 12 kap. 1 och 4 §§, rubrikerna närmast före 8 kap. 1 och 7 §§ och 11 kap. 1 § samt rubrikerna till 8 kap. och 9 kap. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

10 §

Den som gör avdrag för ränteutgifter vid beräkning av resultatet i inkomstslaget kapital *skall*, om kontrolluppgift inte *skall* lämnas enligt 8 kap. 7–12 §§, även lämna *uppgift om skuldens storlek och de uppgifter som behövs för att långivaren skall kunna identifieras.*

Den som gör avdrag för ränteutgifter vid beräkning av resultatet i inkomstslaget kapital *ska*, om kontrolluppgift inte *ska* lämnas enligt 8 kap. 7–12 §§, även lämna de uppgifter som behövs för att långivaren *ska* kunna identifieras.

6 kap.

5 §

Kontrolluppgift behöver inte lämnas om

1. ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet,

b) skatteavdrag inte har gjorts, och

c) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 1 000 kronor för hela året,

2. ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som har getts ut i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

¹ Senaste lydelse av

8 kap. 3 § 2005:344

11 kap. 1 a § 2005:344

11 kap. 8 § enligt prop. 2007/08:55

11 kap. 12 § 2003:119

11 kap. 14 § 2006:644.

a) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året, och

b) skatteavdrag inte har gjorts,

3. ersättning eller förmån som enligt 3 kap. 21 § första och *andra* styckena *skall* redovisas i självdeklarationen, eller

3. ersättning eller förmån som enligt 3 kap. 21 § första och *tredje* styckena *ska* redovisas i självdeklarationen, eller

4. ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483).

8 kap. Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld **8 kap. Kontrolluppgift om ränta och annan avkastning på fordringsrätt**

Ränteinkomster och fordringsrätter **Ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter**

1 §²
Kontrolluppgift *skall* lämnas om ränteinkomster *och fordringsrätter*.

Kontrolluppgift *skall* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till *fordringsrätten* och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

1 §²
Kontrolluppgift *ska* lämnas om ränteinkomster.

Kontrolluppgift *ska* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till *fordringsrätter* och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

2 §³
Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning *och fordringsrätter* *skall* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer och dödsbon, om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som personen eller dödsboet bedriver.

2 §³
Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning *ska* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen.

4 §⁴
Kontrolluppgift om ränta *och fordringsrätt* behöver inte lämnas

1. för ett konto, för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under

² Senaste lydelse 2005:344.

³ Senaste lydelse 2005:344.

⁴ Senaste lydelse 2005:344.

året eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, *dock skall kontrolluppgift lämnas om fordringsrätten om fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor*, och

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto.

5 §⁵

I kontrolluppgiften *skall* uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta eller annan avkastning än kapitalvinst *och fordringsrättens belopp vid årets utgång*.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, *skall* uppgift om det sammanlagda utbetalda beloppet lämnas i kontrolluppgiften.

I kontrolluppgiften *ska* uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta eller annan avkastning än kapitalvinst.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, *ska* uppgift om det sammanlagda utbetalda beloppet lämnas i kontrolluppgiften.

6 §

Om ett konto innehas av två eller flera personer, *skall* räntan *och fordringsrätten* fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan *och fordringsrätten* eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Om ett konto innehas av fler än fem personer och en person förfogar över kontot, behöver kontrolluppgift lämnas endast för den person som förfogar över kontot.

Om ett konto innehas av två eller flera personer, *ska* räntan fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Ränteutgifter och skulder

Kontrolluppgift *skall* lämnas om ränteutgifter *och skulder*.

Ränteutgifter

7 §

Kontrolluppgift *ska* lämnas om ränteutgifter.

⁵ Senaste lydelse 2005:344.

8 §⁶

Kontrolluppgift om ränteutgifter *och skulder skall* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

Kontrolluppgift om ränteutgifter *ska* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer och dödsbon, om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som personen eller dödsboet bedriver.

En enskild person som endast har mottagit dröjsmålsränta behöver inte lämna kontrolluppgift.

10 §

I kontrolluppgiften *skall* uppgift lämnas om mottagen ränta *och skuldens storlek vid årets utgång*.

Om någon del av räntan har betalats i förskott, *skall* uppgift lämnas endast om den del av räntan som avser tiden till och med den 31 januari taxeringsåret.

I kontrolluppgiften *ska* uppgift lämnas om mottagen ränta.

Om någon del av räntan har betalats i förskott, *ska* uppgift lämnas endast om den del av räntan som avser tiden till och med den 31 januari taxeringsåret.

12 §

Om två eller flera personer är betalningsansvariga för en skuld, *skall* räntan *och skulden* fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan *och skulden* eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Om en skuld är gemensam för fler än fem personer, behöver kontrolluppgift lämnas endast för den person som kan anses som företrädare för dem.

Om två eller flera personer är betalningsansvariga för en skuld, *ska* räntan fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning *och innehav av delägar- rätter*

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning *på delägar- rätter*

1 §⁷

Kontrolluppgift *skall* lämnas om utdelning och ränta på *samt innehav av delägar- rätter*.

Kontrolluppgift *skall* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till

Kontrolluppgift *ska* lämnas om utdelning och ränta på delägar- rätter.

Kontrolluppgift *ska* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till

⁶ Senaste lydelse 2005:344.

⁷ Senaste lydelse 2005:344.

delägarrätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

delägarrätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

4 §⁸

Kontrolluppgiften *skall* lämnas av

1. den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen, räntan eller annan avkastning, och

2. värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägarrätter förvaras i depå eller är registrerade på konto, om inte kontrolluppgift skall lämnas enligt 1.

Kontrolluppgiften *ska* lämnas av den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen, räntan eller annan avkastning.

6 §

I kontrolluppgiften *skall* uppgift lämnas om utbetald eller tillgodoräknad utdelning och ränta samt innehavet av delägarrätter vid årets utgång.

Den som är uppgiftsskyldig enligt 4 § 2 skall i kontrolluppgiften för fysiska personer och dödsbon som innehar depå eller konto för marknadsnoterade optioner, terminer eller liknande tillgångar lämna uppgift om därtill knutna förpliktelser som finns vid årets utgång.

I kontrolluppgiften *ska* uppgift lämnas om utbetald eller tillgodoräknad utdelning och ränta.

11 kap.

Andelar i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag

Överlåtelse av privatbostadsrätt och av andelar i vissa bostadsföretag

8 a §⁹

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 7–9 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift ska lämnas för juridiska personer och fysiska personer av försäkringsgivare, understödsföreningar och tjänstepensionsinstitut.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång.

⁸ Senaste lydelse 2005:344.

⁹ Lydelse enligt prop. 2007/08:55.

Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i 3 § åttonde respektive tionde stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

12 kap.

1 §¹⁰

Kontrolluppgift *skall* lämnas om direkta och indirekta betalningar som överstiger 150 000 kronor eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kronor, om betalningarna görs

1. till utlandet från en obegränsat skattskyldig,
2. från utlandet till en obegränsat skattskyldig, eller
3. inom landet mellan en obegränsat och en begränsat skattskyldig.

Kontrolluppgift *skall* lämnas för fysiska och juridiska personer av den som har förmedlat betalningen.

I *kontrolluppgiften skall* uppgift lämnas om

1. betalningens belopp,
2. vad betalningen avser,
3. vilket land som betalningen gjorts till *eller kommer från, och*
- 4 *vid betalning till utlandet,* betalningsmottagarens namn.

Kontrolluppgift *ska* lämnas om direkta och indirekta betalningar som överstiger 150 000 kronor eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kronor, om betalningarna görs

Kontrolluppgift *ska* lämnas för fysiska och juridiska personer av den som har förmedlat betalningen.

I *kontrolluppgift i fråga om betalning till utlandet ska* uppgift lämnas om

1. betalningens belopp *i använd valuta,*
2. *betalningsdatum,*
- 3 *valutakod,*
4. vilket land som betalningen gjorts till,
5. vad betalningen avser, *och*
6. betalningsmottagarens namn.

I *kontrolluppgift i fråga om betalning från utlandet ska* uppgift lämnas om

1. *betalningens belopp i använd valuta,*

¹⁰ Senaste lydelse 2003:750.

2. *betalningsdatum,*
3. *valutakod, och*
4. *vilket land som betalningen kommer från.*

4 §¹¹

Den som har förmedlat en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 eller 8 a § ska lämna sådana uppgifter att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

Den som har förmedlat en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 a § ska lämna sådana uppgifter att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

¹¹ Lydelse enligt prop. 2007/08:55.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

SPAR får innehålla uppgifter om personer som är folkbokförda i landet och, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet, uppgifter om personer som har tilldelats samordningsnummer. För sådana personer får följande anges:

1. namn,
2. person- eller samordningsnummer,
3. adress,
4. folkbokföringsort,
5. födelsehemort,
6. svenskt medborgarskap,
7. make eller vårdnadshavare,
8. avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall, med angivande av tidpunkt, eller avregistrering av annan anledning,
9. summan av taxerad förvärvsinkomst och inkomst av kapital, dock lägst noll kronor,
10. *beskattningsbar förmögenhet,*
11. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet),
12. taxeringsvärde för småhusenhet.

10. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet),
11. taxeringsvärde för småhusenhet.

På begäran av en registrerad ska det i SPAR också anges att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar enligt 3 § 2 för direktreklam.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Lydelse enligt prop. 2007/08:58.

3 Bakgrund

3.1 Proposition 2007/08:26 Slopad förmögenhetsskatt m.m.

Förmögenhetsskatten har avskaffats helt från och med den 1 januari 2007 (prop. 2007/08:26, bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92, SFS 2007:1403). Av propositionen framgår att regeringens bedömning var att den generella kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder skulle vara avskaffad inkomståret 2008. Kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder skulle bara kvarstå i den utsträckning uppgifterna krävs för andra beskattningsåtgärder än beskattning enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. I denna promemoria presenteras förslag på vilka skyldigheter att lämna kontrolluppgifter rörande tillgångar och skulder som bör slopas.

3.2 Regelförenkling

Inom EU pågår för närvarande ett arbete med regelförenkling. Vid ett möte i mars 2007 betonade Europeiska rådet att kraftfulla gemensamma insatser från EU och medlemsstaterna är nödvändiga för att minska de administrativa bördorna, ge de europeiska företagen möjlighet att bli mera konkurrenskraftiga och stimulera Europas ekonomi. Kommissionen har föreslagit att företagens administrativa bördor ska minskas med 25 procent fram till år 2012.¹

Den svenska regeringen har förklarat att den vill genomföra den 25-procentiga kostnadsreduktionen redan till år 2010.² Regeringen gav den 30 november 2006 Regeringskansliet i uppdrag att departementsvis ta fram underlag för en gemensam handlingsplan avseende regelförenkling.³ Därefter fick 53 myndigheter under regeringen i sina regleringsbrev i uppdrag att bistå respektive departement. Syftet med uppdraget till departement och myndigheter var att intensifiera regelförenklingsarbetet. Regeringen redovisade i maj 2007 en handlingsplan för regelförenklingsarbetet.⁴ Handlingsplanen var första steget i regeringens handlingsplan för regelförenkling. Det andra steget i regeringens handlingsplan för regelförenkling presenterades i en skrivelse i april 2008.⁵

Svenska Bankföreningen har lämnat förslag på regelförenkling när det gäller skyldigheten att lämna kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet. I denna promemoria presenteras förslag på ändring i fråga om

¹ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - En strategisk översyn av programmet "Bättre lagstiftning" inom Europeiska unionen, KOM(2006) 689.

² Prop. 2006/07:1, utg. omr. 24.

³ Regeringens beslut med riktlinjer N2006/10426/NL.

⁴ EN MÄRKBAR FÖRÄNDRING I FÖRETAGENS VARDAG, Regeringens handlingsplan för regelförenklingsarbetet – En redovisning av det första steget, maj 2007.

⁵ Skr. 2007/08:131 Regelförenklingsarbete

vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet.

4 Huvuddragen i förmögenhetsbeskattningen och kontrolluppgiftsskyldigheten

4.1 Huvuddragen i förmögenhetsbeskattningen

Uttaget av förmögenhetsskatt reglerades i den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

De skattepliktiga tillgångarna fanns angivna i en uttömmande uppräknig. Tillgångar som inte ingick i uppräknigen var skattefria. Särskilda värderingsregler fanns för olika slag av tillgångar. Enligt uppräknigen var bl.a. följande tillgångar förmögenhetsskattepliktiga:

- privatbostadsfastighet och privatbostadsrätt,
- aktie och andra delägarätter,⁶
- livförsäkring och livränta,
- kontanter och bankmedel, samt
- yttre lösöre t.ex. bilar, båtar och ridhästar.

Enbart skulder som var hänförliga till de skattepliktiga tillgångarna fick beaktas vid beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten.

Skillnaden mellan den skattskyldiges tillgångar och skulder utgjorde den skattepliktiga förmögenheten. Skatten beräknades på den beskattningsbara förmögenheten. Den beskattningsbara förmögenheten var den del av den skattepliktiga förmögenheten som översteg ett fribelopp. Fribeloppet var 1,5 miljoner kronor för fysiska personer, dödsbon, familjestiftelser och föräldrar som endast sambeskattades med hemmavarande barn och 3 miljoner kronor för makar och sambor som sambeskattades. För annan juridisk person än dödsbo och familjestiftelse var fribeloppet 25 000 kronor. För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser var skattesatsen 1,5 procent. För annan juridisk person var skattesatsen 1,5 promille.

4.2 Huvuddragen i kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder

I lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter finns bestämmelser om skyldighet att lämna självdeklarationer, särskilda uppgifter och kontrolluppgifter.

Taxeringsbeslut fattas normalt på grundval av den självdeklaration som den skattskyldige lämnar. Vid inkomsttaxeringen är inkomna kontroll-

⁶ Med delägar rätt avses aktie, teckningsaktie, teckningsrätt, fondaktierätt, andel i investeringsfond, andel i ekonomisk förening och annan tillgång med liknande konstruktion och verkningssätt. Definition finns i 48 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

uppgifter av stor betydelse för Skatteverkets kontroll av deklARATIONERNA. Uppgifter från kontrolluppgifterna förtrycks i självdeklarationen och specificeras i den bilaga som bifogas självdeklarationen.

Enligt lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter ska kontrolluppgifter om vissa tillgångar och skulder lämnas till grund för Skatteverkets kontroll av den beskattningsbara förmögenheten enligt den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. Bestämmelser om skyldigheten att lämna sådana kontrolluppgifter om tillgångar och skulder finns i 8 kap. (fordringsrätter och skulder), 9 kap. (innehav av delägarätter) och i 11 kap. (andelar i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag, livförsäkringar samt innehav av elcertifikat och utsläppsrätter).

5 Överväganden och förslag

5.1 Kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder

Promemorians förslag: Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om förmögenhetsskattepliktiga tillgångar och avdragsgilla skulder enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter slopas.

Skälen för promemorians förslag: Förmögenhetsskatten har avskaffats från och med den 1 januari 2007. Det innebär att redovisning av förmögenhet inte längre ska göras i självdeklarationen och att Skatteverket inte kommer att fastställa förmögenhetens storlek. Några uppgifter om tillgångar och skulder ska därför inte heller förtryckas i självdeklarationen eller redovisas i specifikationen till självdeklarationen.

I propositionen Slopad förmögenhetsskatt m.m. (prop. 2007/08:26) gjorde regeringen bedömningen att den generella kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder skulle vara avskaffad inkomståret 2008. Kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder skulle bara kvarstå i den utsträckning uppgifterna krävs för andra beskattningsåtgärder än beskattning enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

Skatteverket har behov av vissa uppgifter om tillgångar och skulder som underlag för beskattning av inkomster, t.ex. vid rekonstruktion av värdepappersinnehav i samband med beräkning av kapitalvinster vid avyttring av värdepapper. Starka skäl saknas dock för att generellt och automatiskt insamla dessa uppgifter, varför dessa skyldigheter om att lämna kontrolluppgifter bör slopas.⁷

Till stöd för Skatteverkets kontroll av den beskattningsbara förmögenheten ska kontrolluppgifter enligt den nuvarande lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter lämnas om följande tillgångar:

- fordringsrätter,
- innehav av delägarätter,
- andel i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag,

⁷ Se prop. 2007/08:26 s. 42 f.

- livförsäkring, och
- innehav av elcertifikat och utsläppsrätter.

Skyldigheten att lämna nyss nämnda kontrolluppgifter bör slopas, eftersom Skatteverket inte längre ska kontrollera om den skattskyldige har en beskattningsbar förmögenhet. Detsamma gäller skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om skulder. Även dessa har insamlats för att kontrollera den beskattningsbara förmögenheten.

Stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är undantagna från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet ska enligt 5 kap. 1 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter lämna särskilda uppgifter om tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut. Även särskilda uppgifter om intäkter och kostnader under det räkenskapsår som har avslutats närmast före taxeringsåret och övriga omständigheter som är av betydelse för bedömning av frågan om undantag från skattskyldighet ska lämnas. Det finns särskilda bestämmelser om att vissa inkomster och tillgångar är undantagna från skatteplikt i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) och i den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. För att Skatteverket ska kunna kontrollera skattskyldigheten ska dessa särskilda uppgifter lämnas. Dessa särskilda uppgifter ska lämnas på samma sätt som gäller för självdeklarationer. Förmögenhetsskatten har avskaffats, varför Skatteverket inte längre kommer att kontrollera skattskyldigheten till förmögenhetsskatt. Det kan då ifrågasättas om särskilda uppgifter även i framtiden ska lämnas om tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut. Skatteverket behöver dock även dessa uppgifter för att kontrollera skattskyldigheten för stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund enligt inkomstskattelagen, varför skyldigheten att lämna dessa uppgifter bör kvarstå i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Promemorians förslag medför att 8 kap. 3 och 9 §§, 9 kap. 3 och 5 §§ och 11 kap. 1, 1 a, 8, 12 och 14 §§ lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter upphävs. Förslaget medför vidare ändringar i 3 kap. 10 §, 8 kap. 1 och 7 §§ och 9 kap. 1 § samt vissa följdändringar i 8 kap. 2, 4–6, 8, 10 och 12 §§, 9 kap. 4 och 6 §§ och 12 kap. 4 § samma lag.

5.2 Värdering av tillgångar och skulder

Promemorians förslag: Den allmänna bestämmelsen i 14 kap. 13 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter rörande enligt vilka principer tillgångar och skulder ska värderas vid redovisningen i kontrolluppgiften upphävs. I stället införs bestämmelser om värdering av värdet av en försäkring eller ett avtal om tjänstepension för avkastningsskatteändamål.

Skälen för promemorians förslag: I 14 kap. 13 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter finns en bestämmelse som reglerar enligt vilka principer tillgångar och skulder ska värderas vid redovisningen i kontrolluppgiften. Värderingen ska göras i enlighet med vissa

bestämmelser i den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. Denna värderingsbestämmelse har främst varit av betydelse vid redovisningen av förmögenhetsskattepliktiga tillgångar och avdragsgilla skulder. I promemorian föreslås att kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder som lämnas för att bedöma förmögenhetsbeskattningen ska slopas. Därför föreslås också att den allmänna bestämmelsen om värdering av tillgångar och skulder ska slopas.

Skyldigheten att lämna kontrolluppgift för livförsäkringar för förmögenhetsskatteändamål föreslås slopas (11 kap. 8 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter). I sådan kontrolluppgift ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen vid årets utgång. Nya skatteregler för pensionsförsäkringar kommer att träda i kraft den 1 maj 2008 (prop. 2007/08:55, bet. 2007/08:SkU24, rskr. 2007/08:155). Kontrolluppgift ska lämnas om livförsäkringar och avtal om tjänstepension för avkastningsskatteändamål. Avkastningsskatt beräknas på värdet av försäkringen respektive avtalet vid närmast föregående års utgång. Enligt 15 § i den upphävda lagen om förmögenhetsskatt ska livförsäkring tas upp till sitt på försäkringstekniska beräkningsgrunder framräknade återköpsvärde med tillägg för beräknad upplupen andel i livförsäkringsrörelsens överskott. Denna värderingsbestämmelse överensstämmer med den som finns i 3 § åttonde stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. När det gäller värdet av avtal om tjänstepension finns en värderingsbestämmelse i 3 § tionde stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. I samband med att värderingsbestämmelsen i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter slopas, bör för tydlighetens skull en hänvisning till värderingsbestämmelserna i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel införas i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Promemorians förslag medför att 14 kap. 13 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter upphävs och en ändring av 11 kap. 8 a § samma lag.

5.3 Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet

Promemorians förslag: I kontrolluppgiften om betalningar från utlandet behöver uppgift inte lämnas om vad betalningen avser.

Uppgift om betalningens belopp i svenska kronor behöver inte lämnas när det gäller betalningar till och från utlandet, utan det räcker att uppgift lämnas om betalningens belopp i använd valuta, betalningsdatum och valutakod.

Skälen för promemorians förslag: Kontrolluppgift ska i vissa fall lämnas om direkta eller indirekta betalningar till och från utlandet som överstiger 150 000 kronor eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kronor. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och juridiska personer av den som har förmedlat betalningen. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om betalningens belopp i svenska kronor, vad betalningen avser, vilket land som betalningen gjorts till eller

kommer ifrån och, vid betalning till utlandet, betalningsmottagarens namn.

Kontrolluppgifterna om betalningar till och från utlandet utgör ett bra hjälpmedel i Skatteverkets granskningsverksamhet. Enligt Skatteverket är uppgifterna i många fall avgörande för att Skatteverket ska hitta vissa typer av transaktioner och s.k. upplägg. Skäl saknas därför att helt avskaffa skyldigheten att lämna dessa kontrolluppgifter.

Som nyss nämnts ska uppgift lämnas om vad betalningen avser. Uppgiften om vad betalningen avser ska lämnas med hjälp av koder som finns angivna i Skatteverkets broschyr Kontrolluppgifter – ränta, utdelning m.m. (SKV 373). Enligt Svenska Bankföreningen innebär uppgiftslämnandet om vad betalningen från utlandet avser en besvärlig och kostsam administration för både uppgiftslämnaren och den som kontrolluppgiften lämnas för. Uppgiftslämnaren måste kontakta kunden för att få uppgift om vad betalningen från utlandet avser. Detta är ett tidsödande arbete, som måste göras manuellt. Att slopa kravet på att lämna uppgift om vad betalningen avser i fråga om betalningar från utlandet skulle således medföra regelförenkling både för uppgiftslämnaren och den som kontrolluppgiften lämnas för. Ett manuellt förfarande – kontakt med kund – skulle i stället kunna ersättas med ett automatiserat förfarande. En sådan regelförenkling torde inte heller medföra några direkta negativa effekter på Skatteverkets granskningsverksamhet. Denna regelförenkling ligger helt i linje med det regelförenklingsarbete som pågår inom Sverige och EU. Därför föreslås att kravet på att lämna uppgift om vad betalningen avser slopas för betalningar från utlandet. Uppgiftskravet kvarstår däremot i fråga om betalningar till utlandet.

I kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet ska uppgift även lämnas om betalningens belopp i svenska kronor. Om betalningen sker i utländsk valuta måste omräkning göras till svenska kronor. Även denna hantering medför en administrativ börda för uppgiftslämnaren. Denna börda kan i stället läggas på Skatteverket. Om Skatteverket får tillräckligt med uppgifter om betalningen kan verket omräkna beloppet i utländsk valuta till svenska kronor. Därför föreslås att kravet på att lämna uppgift om betalningens belopp i svenska kronor slopas. I stället bör uppgift lämnas om betalningens storlek i använd valuta, betalningsdatum och valutakod. Detta gäller oavsett om betalningen sker till eller från utlandet.

Promemorians förslag medför att 12 kap. 1 § lagen om självdeklARATIONER och kontrolluppgifter ändras.

6 Konsekvensanalyser

6.1 Förslaget om slopad kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder

6.1.1 Offentligfinansiella effekter

Förslaget i denna promemoria om slopad kontrolluppgiftsskyldighet om tillgångar och skulder är en direkt följd av att förmögenhetsskatten har avskaffats. Redan inom ramen för det lagstiftningsarbetet fastslogs att den generella kontrolluppgiftsskyldighet som föranleds av behovet av underlag för taxering till statlig förmögenhetsskatt skulle tas bort, se t.ex. prop. 2007/08:26. Det klargjordes att kontrolluppgiftsskyldigheten rörande tillgångar och skulder skulle kvarstå bara i den utsträckning uppgifterna verkligen krävdes för andra beskattningsåtgärder än den dåvarande beskattningen enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt.

SlopanDET av skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder torde enbart ha en försumbar effekt på statens finanser. Eventuellt skulle avsaknaden av vissa uppgifter om tillgångar och skulder kunna medföra svårigheter för Skatteverket att fatta taxeringsbeslut i vissa enskilda fall. Detta skulle kunna medföra ett intäktsbortfall för staten. Detta borde dock i så fall vara försumbart.

6.1.2 Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolar

Ett slopande av kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder bör medföra viss kostnadsminskning för Skatteverket eftersom hanteringen av de aktuella uppgifterna försvinner. Å andra sidan kan tiden och därmed kostnaderna för kontroller av vissa deklarationer öka i och med att Skatteverket kan behöva kräva in uppgifter som tidigare funnits i kontrolluppgifter. De eventuella merkostnader som uppstår bedöms dock kunna rymmas inom Skatteverkets befintliga anslagsramar.

SlopanDET av kontrolluppgiftsskyldigheten om tillgångar och skulder torde inte påverka måltillströmningen till förvaltningsdomstolarna.

6.1.3 Effekter för företag och enskilda m.m.

För dem som idag lämnar kontrolluppgifter om tillgångar och skulder innebär förslaget en regelförenkling och minskade administrativa kostnader.

Omständigheten att kontrolluppgifter om tillgångar och skulder inte lämnas till Skatteverket saknar en direkt betydelse för den enskilde. Indirekt kan dock den administrativa bördan öka för den enskilde om förslaget medför att Skatteverket i stället inhämtar motsvarande uppgifter från den enskilde. Den ökade administrativa bördan torde dock vara försumbar.

6.1.4 Fördelnings- och jämställdhetsanalys

Förslaget torde inte medföra några fördelningspolitiska konsekvenser eller konsekvenser för jämställdheten.

6.2 Förslaget om ändring av innehållet i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet

6.2.1 Offentligfinansiella effekter

Förslaget i denna promemoria om ändring när det gäller vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet medför inte några offentligfinansiella effekter.

6.2.2 Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolar

Förslaget skulle eventuellt kunna medföra merkostnader för Skatteverket, dels till följd av att Skatteverket i stället för kontrolluppgiftslämnaren får fråga den skattskyldige vad betalningen från utlandet avser, dels till följd av att Skatteverket i stället för kontrolluppgiftslämnaren får omräkna betalning i utländsk valuta till svenska kronor. Tiden för granskning kan eventuellt komma att öka något i vissa enskilda fall. Skatteverket måste också göra vissa smärre justeringar i broschyrer, blanketter och på webben. De eventuella merkostnader som uppstår bedöms dock kunna rymmas inom Skatteverkets befintliga anslagsramar.

Förslaget torde inte medföra några effekter för förvaltningsdomstolarna.

6.2.3 Effekter för företag och enskilda m.m.

Förslaget innebär en regelförenkling för dem som idag lämnar kontrolluppgifter om betalningar till och från utlandet. Det tidsödande manuella förfarandet med att kontakta kunderna för att försöka ta reda på vad betalningen från utlandet avser försvinner. Det manuella förfarandet kan ersättas med ett automatiserat förfarande, medförande stora besparingar i administrationskostnader. Uppgiftslämnaren behöver inte heller omräkna betalningens belopp i utländsk valuta till svenska kronor. Även sloandet av detta förfarande innebär en regelförenkling. Däremot ska uppgiftslämnaren i stället lämna uppgift om betalningens belopp i använd valuta, betalningsdatum och valutakod. Dessa uppgifter torde kunna hanteras i ett automatiserat förfarande. Den ökade administrativa bördan i denna del torde vara liten. Totalt sett torde förslaget medföra att den administrativa bördan minskas avsevärt.

Även för enskilda kan förslaget eventuellt innebära regelförenkling i och med att den enskilde inte behöver lämna information om vad betalningen från utlandet avser. Eventuellt kan dock förslaget samtidigt medföra att Skatteverket i stället inhämtar motsvarande uppgifter från den enskilde.

6.2.4 Fördelnings- och jämställdhetsanalys

Förslaget torde inte medföra några fördelningspolitiska konsekvenser eller konsekvenser för jämställdheten.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

3 kap.

10 §

Paragrafen ändras genom att den som gör avdrag för ränteutgifter i inkomstslaget kapital och kontrolluppgift saknas om ränta, inte behöver lämna uppgift om skuldens storlek i självdeklarationen.

6 kap.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från kontrolluppgiftsskyldigheten om intäkter i inkomstslaget tjänst. Enligt *punkt 3* behöver kontrolluppgift inte lämnas om vissa ersättningar eller förmåner som är av betydelse för beskattningen av fämansföretag och fämanshandelsbolag samt deras delägare om ersättningen eller förmånen i stället ska redovisas i självdeklarationen. Punkten ändras genom att hänvisning sker till tredje stycket i 3 kap. 21 § i stället för till andra stycket.

8 kap.

1 §

Ändringen i *första stycket* innebär att kontrolluppgift inte ska lämnas om fordringsrätter. Fordringsrätter utgjorde skattepliktiga tillgångar enligt den upphävda lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Uppgiften om fordringsrätter låg till grund för kontroll av förmögenheten. Kontrolluppgift ska dock även fortsättningsvis lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till fordringsrätter.

Ordet ”fordringsrätt” i *andra stycket* ändras till ”fordringsrätter”.

2 och 4–6 §§

I 2 och 4–6 §§ regleras bl.a. för vem och av vem kontrolluppgift ska lämnas om ränteinkomster och fordringsrätter, vilka uppgifter kontrolluppgiften ska innehålla och hur kontrolluppgift ska lämnas om det finns mer än en kontoinnehavare till samma konto. Paragraferna ändras till följd av att 1 § ändras, dvs. att kontrolluppgift inte ska lämnas om fordringsrätter.

7 §

Ändringen innebär att kontrolluppgift inte ska lämnas om skulder. Vid beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten enligt den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt fick avdrag göras för skulder

hänförliga till de skattepliktiga tillgångarna. Uppgiften om skulder låg till grund för kontroll av förmögenheten.

8, 10 och 12 §§

I 8, 10 och 12 §§ regleras för vem och av vem kontrolluppgift ska lämnas om ränteutgifter och skulder, vilka uppgifter kontrolluppgiften ska innehålla och kontrolluppgiftsskyldigheten om det finns fler än en betalningsansvarig för samma skuld. Paragraferna ändras till följd av att 7 § ändras, dvs. att kontrolluppgift inte ska lämnas om skulder.

9 kap.

1 §

Ändringen i *första stycket* innebär att kontrolluppgift inte ska lämnas om innehav av delägarätter. Med delägar rätt avses enligt 48 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) aktie, rätt på grund av teckning av aktier, teckningsrätt, delrätt, andel i värdepappersfond, andel i ekonomisk förening och annan tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt. Delägarätter utgjorde skattepliktiga tillgångar enligt den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. Uppgiften om innehav av delägarätter låg till grund för kontroll av förmögenheten.

Kontrolluppgift ska dock även i fortsättningen lämnas om avkastning på delägarätter.

4 §

I 4 § regleras vem som ska lämna kontrolluppgiften. *Punkten 2* i paragrafen föreslås upphöra att gälla. Ändringen är en följd av att 1 § ändras, dvs. att kontrolluppgift inte ska lämnas om innehav av delägarätter. Den tidigare betecknade punkten 1 tas bort.

6 §

Av 6 § framgår vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om bl.a. innehav av delägarätter. Paragrafen ändras till följd av att 1 § ändras.

11 kap.

8 a §

Ändringen i *tredje stycket* är en följd av att bestämmelsen om värdering av tillgångar och skulder i 14 kap. 13 § föreslås att upphöra. Bestämmelser om värdering av värdet av försäkring respektive värdet av avtal om tjänstepension behövs för att underlätta lämnandet av kontrolluppgift om avkastningsskatt på pensionsmedel. Paragrafen ändras genom att en hänvisning till värderingsbestämmelserna i 3 § åttonde respektive tionde stycket lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel införs.

12 kap.

1 §

I 12 kap. 1 § *tredje stycket* regleras vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet. Genom ändringen i tredje stycket kommer stycket enbart att reglera vilka uppgifter som ska lämnas i fråga om betalningar till utlandet. I stället för att lämna uppgift

om betalningens belopp i svenska kronor, ska uppgift lämnas om betalningens belopp i använd valuta, betalningsdatum och valutakod. Med sistnämnda uppgifter kan Skatteverket vid behov omräkna betalningens belopp i utländsk valuta till svenska kronor. Vilka uppgifter som ska lämnas regleras efter ändringen i sex punkter.

I ett nytt *fjärde stycke* regleras vilka uppgifter som ska lämnas om betalningar från utlandet. Ändringen medför att uppgift inte ska lämnas om vad betalningen avser. Ändringen är gjord utifrån ett regel-förenklingsperspektiv. Denna uppgift måste däremot fortfarande lämnas i fråga om betalningar till utlandet. Även i fråga om betalningar från utlandet ska uppgift lämnas om betalningens belopp i använd valuta, betalningsdatum och valutakod, i stället för betalningens belopp i svenska kronor. Vilka uppgifter som ska lämnas regleras efter ändringen i fyra punkter.

4 §

Ändringen är en följd av att 11 kap. 8 § upphävs. I 11 kap. 8 § regleras kontrolluppgiftsskyldigheten för livförsäkringar för förmögenhetsskatte-ändamål.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

4 §

Ändringen är en följd av att förmögenhetsskatten har avskaffats. Någon beskattningsbar förmögenhet kommer inte längre att fastställas av Skatteverket. Den tidigare betecknade *punkten 10* tas bort, vilket medför att punkterna 11 och 12 i stället betecknas som 10 och 11.